

obchodów kwiaty złożono m.in. pod tablicą upamiętniającą powołanie Rady Narodowej dla Księstwa Cieszyńskiego.

89. rocznicę odzyskania niepodległości

EP) – 89. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości obchodzono w niedzielę w Cieszyńsku. Po nabożeństwie ekumenicznym w intencji niepodległej ojczyzny, które zostało odprawione w parafialnym kościele Jezusowym, uczestnicy obchodów przeszli na plac Wolności, gdzie odbyła się m.in. manifestacja patriotyczna. W trakcie uroczystości odśpiewano hymn państwowy i złożono kwiaty pod Pomnikiem Niepodległości. Następnie

uczestnicy uroczystości przemaszewali w asyście orkiestry na Rynek. Tam złożono kwiaty pod tablicą na Domu Narodowym, upamiętniającą powołanie w 1918 r. Rady Narodowej dla Księstwa Cieszyńskiego. Burmistrz Cieszyna, **Bogdan Ficek** wygłosił okolicznościowe przemówienie, w którym przypomniał wydarzenia historyczne z 1918 roku. Wiele uwagi poświęcił też współczesnej Polsce. – *Dziś mamy zupełnie inną sytuację, niż 89 lat temu*

– powiedział. – *Mamy bezpieczne granice, przyjaznych sąsiadów, rozwijamy się gospodarczo. W przemówieniu burmistrza nie zabrakło kwestii politycznych związanych z niedawnymi wyborami parlamentarnymi.*

Częścią niedzielnych obchodów była też uroczysta sesja Rad Gmin Ziemi Cieszyńskiej, połączona z wręczeniem Laurów Ziemi Cieszyńskiej w Teatrze im. Adama Mickiewicza. **Ciąg dalszy na str. 2**

„Zorómbek” wśród Słowian

DN (mro) – Kapela Gorolska „Zorómbek”, pracująca pod auspicjami Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica”, wystąpiła w Cieszyńsku w weekend na dwudniowym festiwalu Kultury Słowian w Wiedniu. W ramach koncertowej wiedeńskiej sali koncertowej wiedeńskiej, na awansach i grzywkach, w tym roku pojawiły się i soliści z Polski, Rosji, Ukrainy i Republiki Czeskiej.

Udalo się nam zebrać znakomity zespół „Maj” ze Słowacji, po raz pierwszy w Cieszyńsku. „Zorómbek” – pełny profesjonalizm – powiedziała „GL” **Jadwiga**, organizatorka Festiwalu Kultury Słowian, Fundacji Kongresu Polaków w Austrii i Polskiej Akademii Nauk i Literatury w Wiedniu). Zaprozentowali nam

godzinny koncert, przedstawiając folklor Beskidu Cieszyńskiego oraz Żywieckiego – powiedział „GL” **Leszek Kalina**, kierownik artystyczny zespołu. Dodał, że widownia przyjęła Zaołzia wyjątkowo ciepło. – *To było dla tych, którzy przyszli, niezapomniane przeżycie – tak entuzjastycznie mówiono o koncercie w*

kuluarach – podkreśliła J. Hafner. Festiwal miał też swoją część teoretyczną pt. „Słowiańszczyzna, geny, tradycja, kultura”, podczas której przedstawiano naukowe spojrzenie na zagadnienie słowiańskości oraz część pogładową, związaną z występami zaproszonych zespołów.

„Zorómbek” w czasie występu na I Festiwalu Kultury Słowian w Wiedniu przedstawił m.in. folklor Beskidu Cieszyńskiego.

WOJEWÓDZKIE OBCHODY ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI Z UDZIAŁEM ZAOLZIA

OPOLSCZCZYNA (kor) – Działający przy Jabłonkowskim MK PZKO – chór męski „Gorol” (pod kier. **Katarzyny Siwiec**) wyjechał w piątek – wspólnie z prezesem Koła, **Janem Rytką** – z trzydniową wizytą na Opolszczyźnie, gdzie dał trzy koncerty. Chórzyści zaśpiewali m.in. na imprezie z okazji wojewódzkich obchodów Święta Niepodległości RP w Brzegu.

– *Zaprosiliśmy chór „Gorol”, bo bardzo cenimy sobie ten zespół za jego poziom artystyczny i organizacyjny* – powiedział „GL” **Janusz Wójcik**, dyrektor Departamentu Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego w Opolu. – *Znamy chór z wielu świetnych występów na Opolszczyźnie, nie więc dziwnego, że organizatorzy obchodów Święta Niepodległości postanowili koniecznie ściągnąć jabłonkowiaków. A poza tym była to też okazja do złożenia „Gorolowi” życzeń z okazji 60-lecia jego istnienia.*

W pierwszym dniu wizyty na Opolszczyźnie „Gorol” zaśpiewał w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gogolinie – partnerskim mieście Jabłonkowa. Po noclegu w Zamku Odrowążów w Kamieniu Śląskim chó-

Śpiewał „Gorol”

rzyści wyjechali do Opola. Tam, w Filharmonii Opolskiej im. Józefa Elsnera zaśpiewali podczas uroczystości wręczenia przez marszałka **Józefa Sebestę** Nagród Marszałka Województwa Opolskiego dla Animatorów i Twórców Kultury.

Niedzielne obchody wojewódzkie Święta Niepodległości odbywały się w tym roku w Brzegu, w Zamku Piastów Śląskich, zwanym Śląskim Wawelem. W uroczystości wzięli udział

m.in. marszałek województwa J. Sebesta, wojewoda **Bogdan Tomaszek**, arcybiskup diecezji wrocławskiej ks. abp **Marian Gołębiowski**, przedstawiciele samorządów powiatowych i gminnych, środowisk twórczych. Obchody rozpoczęły się od mszy św. polowej na dziedzińcu zamku, później zaś uhonorowano najbardziej zasłużonych mieszkańców województwa wysokimi odznaczeniami państwowymi. Uroczystość zakończył ponownie koncert „Gorola”.

– *Wprawdzie pogoda była fatalna, bo „gorole” przywieźli z Zaołzia śnieg, ale publiczność na dziedzińcu gorąco oklaskiwała występ chórzystów. Zresztą tak było na wszystkich koncertach i „Gorol” zawsze musiał bisować. Na pewno nie był to ostatni koncert jabłonkowskiego chóru w naszym województwie – zapewnił naszą gazetę dyrektor J. Wójcik.*

Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki • Matras S.A. • MK PZKO Trzyniec Osiedle

Wystawa Polskiej Książki

Dom PZKO im. Adama Wawroza

Środa 14. 11. 2007, godz. 8.00-18.00 • czwartek 15. 11. 2007, godz. 8.00-14.00 • **Wystawie towarzyszy kiermasz książek**

tydzień

5 - 11 XI 2007

■ W Warszawie odbyło się pierwsze posiedzenie Sejmu VI kadencji. Marszałkiem Izby został wybrany Bronisław Komorowski z Platformy Obywatelskiej.

■ W szpitalu w indyjskim mieście Bangalore z powodzeniem zoperowano dwuletnią dziewczynkę, która przyszła na świat z 4 parami kończyn. Skomplikowaną operację przeprowadzało 30 lekarzy.

■ Amerykańscy specjaliści rozpoczęli wygaszanie reaktora atomowego w Yongbyon w Korei Północnej. Władze KRLD zgodziły się na to w zamian za obietnicę udzielenia pomocy gospodarczej oraz gwarancje bezpieczeństwa ze strony St. Zjednoczonych.

■ 8 osób zginęło, a kilka zostało rannych w strzelaninie w liceum w fińskim mieście Tuusula. Napastnikiem był 18-letni uczeń szkoły, który sam popełnił samobójstwo.

■ Rada Ministrów Spraw Wewnętrznych Unii Europejskiej zaakceptowała rozszerzenie Strefy Schengen. Znajdą się w niej m.in. Republika Czeska i Polska. Otwarcie granic nastąpi w nocy z 20 na 21 grudnia br.

■ 9 robotników zginęło, a co najmniej 20 zostało rannych w stolicy Zjednoczonych Emiratów Arabskich, Dubaju, w rezultacie zawalenia się budowanego mostu.

■ Proces byłego wicepremiera Serbii, ultranacjonalisty Vojislava Szeszelja, oskarżonego o zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne podczas wojen na Bałkanach, rozpoczął się w Hadze.

■ Prezydent Polski, Lech Kaczyński, desygnował na stanowisko premiera lidera Platformy Obywatelskiej, Donalda Tuska. Tusk potwierdził, że jego partia utworzy koalicję rządową z Polskim Stronnictwem Ludowym.

■ Po prawie dwu miesiącach od ciężkiej i skomplikowanej operacji, w wyniku której rozdzielono bliźnięta syjamskie, w Bratysławie zmarł drugi z chłopców, Michał. Pierwszy chłopczyk, Marek, zmarł już 4 października.

■ W Pradze doszło do starcia policji z czeskimi i zagranicznymi grupami neonazistów, którzy usiłowali przedostać się do dzielnicy żydowskiej Josefov. W potyczkach brały udział również grupy anarchistów. W wyniku zamieszek rannych zostało siedem osób, a ponad 400 trafiło do aresztu tymczasowego.

■ Armia rosyjska zakończy do 1 grudnia wycofywanie żołnierzy i sprzętu wojskowego z terytorium Gruzji - oznajmił dowódca wojsk rosyjskich na Północnym Kaukazie, gen. Aleksander Baranow.

■ Ok. 1,3 tys. ton mazutu wyciekło z rosyjskiego tankowca, stojącego na redzie portu Kaukaz, do wód Cieśniny Kerczeńskiej, łączącej Morze Azowskie i Morze Czarne. W samym porcie Kaukaz zatonał ponadto podczas sztormu inny statek z 2 tysiącami ton siarki na pokładzie. Ładunek przedostał się do wody. Władze ogłosiły w tym rejonie stan klęski ekologicznej.

■ Przedsiębiorcy i handlowcy na Sycylii utworzyli stowarzyszenie pn. Wolna Przyszłość (Libero Futuro), której celem ma być obrona przed szantażem ze strony miejscowej mafii. Spółka powstała zaledwie parę dni po tym, jak policja aresztowała największego bossa organizacji przestępczej Cosa Nostra.

(M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Jabłonkowscy pezetkaowcy zaprosili na obchody Święta Niepodległości RP historyka Józefa Szymeczka.

Świąteczna msza i prelekcja

JABŁONKÓW (kor) - Od mszy św. w intencji ojczyzny w kaplicy sióstr elżbietanek, celebrowanej przez proboszcza parafii p.w. Bożego Ciała, ks. Janusza Kiwaka, rozpoczęły się w niedzielę w Jabłonkowie obchody Święta Niepodległości RP. Wspólnie z miejscowymi pezetkaowcami zorganizował je polski chór parafialny.

Chór pod dyr. s. Judyty uświetnił mszę śpiewem, a proboszcz Kiwak wygłosił bardzo patriotyczne kazanie. Po mszy uczestnicy uroczystości przeszli do Domu PZKO, gdzie prelekcję pn. „Odrodzenie Rzeczypospolitej Polskiej w roku 1918” wygłosił prezes Kongresu Polaków, historyk Józef Szymeczek.

W swoim wykładzie prelegent mówił przede wszystkim o różnych koncepcjach walki o niepodległość Polski w czasach I wojny światowej. Najwięcej uwagi poświęcił Józefowi Piłsudskiemu i jego legionistom (tylko ze Śląska Cieszyńskiego zgłosiło się do Legionów 600 ochotników). - Ostatecznie jednak zwyciężyła koncepcja, która zrodziła się w USA, mówiąca o prawie do samostanowienia narodów. I tu trzeba ocenić zasługi Ignacego Jana

Paderewskiego - stwierdził J. Szymeczek. W dalszej części prelekcji mówił o pierwszych latach II RP, o tym, z jakim trudem wytyczano jej granice, a także o Zaolzianach - Karolu Kotuli i Józefie Kiedroniu - którzy bardzo się zasłużyli przy budowaniu wolnej Polski. - Warto także wspomnieć o tym, że w naszym regionie Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego ogłosiła niepodległość już 17 października 1918 r. Może zatem powinniśmy obchodzić u nas Święto Niepodległości właśnie w tym dniu? - zaproponował Szymeczek.

Świąteczne popołudnie zakończono śpiewem patriotycznych pieśni.

Tunele do zwiedzania

MOSTY k/JABŁONKOWA (mro) - 17 bm. nadarzy się wyjątkowa okazja zwiedzania wybudowanego w 1914 roku tunelu kolejowego wiodącego z Mostów do Czadecy. Na liczącą 608 m „tunelówkę” przeładunek Czeskie Koleje zapraszają nie tylko pasjonatów historii i techniki... Dojazd do tunelu - pociągami ze stacji Mosty k. Jabłonkowa w godz. 9.10-13.40 (w półgodzinnych odstępach czasu).

Akcji zwiedzania tunelu będzie towarzyszyć wystawa o przeszłości i przyszłości mosteckich tunelei

bowiem w niedzielę wjadą do młodszego z nich szyny budowlane, by rozpocząć przebudowę trasy jednotorowej na dwutorową. Ta będzie częścią trasy rytarza kolejowego. Prace budowlane zakończą się dwa lata. W tym też czasie drugi tunel wybudowany w latach 1870-71 zostanie częściowo zasypany, a prola sprowadzona zostanie do drogi ewakuacyjnej pierwszego tunelu.

Tak dobrze jeszcze nie było!

OSTRAWA (mro) - Spadek stopy bezrobocia w województwie do 9,6 proc. i „tylko” 66 451 osób poszukujących pracy (czyli najmniej od 9 lat) - to dane potwierdzające fakt, że tak dobrze na rynku pracy jeszcze w tym wieku nie było.

- Odnotowujemy największy w historii naszego urzędu spadek rejestrowanego bezrobocia - mówi dyrektor Urzędu Pracy w Ostrawie, Yvona Jungová. Od września 934 osoby znalazły pracę w Ostrawie, bez zatrudnienia w stolicy regionu pozostaje 18 744 zarejestrowanych osób. Stopa bezrobocia najbardziej zmniejszyła się w powiecie karwińskim (o 0,8 proc.). Najmniej, bo o 0,3 proc. - w powiecie opawskim.

Przyczyny takiej tendencji są oczywiste - wzrasta popyt na siłę roboczą, pracodawcy niechętnie zwalnia-

ją (raczej przekwalifikowują swoich pracowników), a na rynek pracy wchodzi niż demograficzny. - Dalszym czynnikiem jest karne wykreślenie z ewidencji blisko 2 tysięcy bezrobotnych - przyznaje Svatava Bad'urová, rzeczniczka Urzędu Pracy w Ostrawie.

UP w październiku rejestrowały w regionie 11 586 wolnych miejsc pracy, czyli o 473 więcej niż we wrześniu. W Karwińskim poszukiwani są górnicy, spawacze, sprzedawcy, murarze, hydraulicy i blacharze, a także technicy, pielęgniarki, agenci ubezpieczeniowi, detektywi i stewardzi kolejowych wozów restauracyjnych. W powiecie frydecko-misteckim znajdzie się praca dla murarza, sprzedawcy, kelnera, stolarza oraz pracownika agencji ochrony. Na chętnych po maturze czekają tu wolne miejsca sekretarki, księgowej i techników.

Fiekawostki

Piosenka na haju

Jedna trzecia przebojowych piosenek wspomina o zażywaniu narkotyków lub piciu alkoholu - wykazały badania amerykańskich naukowców. Badacze z University of Pittsburgh School of Medicine przeanalizowali teksty setek popularnych piosenek. Zbadali 279 piosenek, które podbiły listy przebojów w 2005 roku. 33 proc. z nich odnosiło się do narkotyków i alkoholu. O używkach wspominało prawie 80 proc. piosenek raperskich, 37 proc. piosenek country, 20 proc. utworów r'n'b i 14 proc. kawałków rockowych. W większości używki były w tekstach piosenek kojarzone z przyjemiami, seksem i przemocą. Tylko cztery z piosenek negowały zażywanie narkotyków. Następnym krokiem badaczy będzie przeanalizowanie, czy istnieje związek między tekstami słuchanych piosenek a zachowaniem nastolatków.

W szklanym domu

Hiszpańska skrzypaczka Patricia Arguelles, która zamknęła się w przezroczystym „domku” ze szkła na ruchliwym placu w Madrycie, ma nadzieję, że życie na oczach tłumów obcych ludzi zaowocuje twórczą inspiracją. Domek jest całkowicie przezroczysty i jedynie przysznycić i toaletę są osłonięte. W szklanej „bańce”, jak nazywała to osobiście mieszkankę na placu Niepodległości hiszpańska prasa, skrzypaczka ma łóżko i stół z laptopem. 25-letnia Arguelles zamierza spędzić w „bańce” cały tydzień i skomponować dzieło, dla którego natchnieniem będą przechodzące. Posłuchać skrzypaczki i pogawę-

moim zdaniem

Ręce opadają

W sobotę rano włączyłam telewizor. I jak zawsze, niezależnie od dnia i niezależnie od pory owego dnia, nic ciekawego znaleźć nie mogłam. Po paru sekundach bezsensownego przełączania programów włączyłam „Dzień dobry TVN”. Z ekranu spoglądała na mnie Ewa Farna. Postanowiłam więc spojrzeć, co tam nowego u naszej gwiazdy słyszała. A słyszała ze wszech sił, bo Ewa wydała w Polsce swoją płytę „Sam na sam”. Duma rozpieścić może wszystkich Zaolzian, niezależnie od tego, czy cenią rodzaj muzyki uprawianej przez wokalistkę, czy niekoniecznie. Wszak przyjemnie posłuchać o cesach naszej młodzieży, które przeczą prowincjonalności tego terenu. Przyjemność słuchania Ewy nagle jednak została brutalnie przerwana przez prezentera programu Marcina Mellerę. Kiedy Ewa przyznała, że lepiej śpiewa jej się po polsku, on zdziwiony zapytał - dlaczego, skoro językiem ojczystym jest język czeski. Ręce mi opadły i nieczcownie wa zaczęły cisnąć się na usta. Powstrzymałam się, bo obok na nocnym siedział mój synek. No cóż, jakoś trudno mi się jeszcze przyzwyczaić do tego, że ani przeciętny Kowalski, ani redaktor naczelny Playboya o Zdziu pojęcia nie mają.

sikorova@glod.pl

Drożej po mieście

OSTRAWA (mro) - Tylko ci, którzy korzystają z 15-minutowych biletów komunikacji miejskiej w Ostrawie, nie będą musieli od nowego roku sięgnąć głębiej do kieszeni. Gena tych biletów - według ustaleń Rady Miasta - nie ulegnie bowiem zmianie (10 kc). O koronę zdrożnej biletu 45-minutowe (15 kc), miesięczne miejskie o 11 proc. (np. na dwie strefy z dotychczasowych 314 na 349 kc), a miesięczne w sieci ostrawskiej i podmiejskiej (ODIS) o 14 proc.

Od nowego roku nie będą bezpłatnych przejazdów dla robotnych i biletów rodzinnych (24-godzinnych) umożliwiających transport dwóch dorosłych z dziećmi. Zamiast nich będą 24-godzinne bilety weekendowe umożliwiające transport 5 osób, w tym dwóch dzieci ukończonych 15 lat (48 kc). Zmiany ulegną też opłaty za przewóz bagażu. Rada uzasadnia podwyżki wzrostem VAT, cenami paliwa oraz pogarszającą się sytuacją na rynku pracy.

W 89. rocznicę...

Dokończenie ze str. 1

Co roku trzynastą gmin zrzeszonych w Związku Komunalnym Cieszyńskiej przynajmniej jedna ze swoich mieszkańców, który na swoim koncie jakieś szczególne dokonania, laur Srebrnej Szynianki. Do nagród nominacji głównie stowarzyszenia, radni zatwierdzają te kandydatury. W tym roku uhonorowano m.in. Andrzeja Farugę, wiceprezesa Mińskiego-mazurskiego kola Mazur Ziemi Cieszyńskiej.

Nabożeństwo po arabsku

Po raz pierwszy w historii białoskiej Cerkwi prawosławnej wprawiono w Sofii nabożeństwo w języku arabskim. Nabożeństwo katedrze Aleksandra Newskiego w Sofii - największej prawosławnej katedrze na Bałkanach - odprawił metropolita Samarii Teodor (Atallah) Hanna. Metropolita w Sofii udział w międzynarodowym seminarium poświęconym dialogowi międzyreligijnemu. Obok przedstawicieli cerkwi prawosławnej uczestniczyli w nim przedstawiciele islamu, w tym przewodniczący Wschodniego Islamskiego Związku w Europie (FIOE) Szakib ben Muf.

WSPÓLNÝ KONKURS NA ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

Dzieci ucieszyła nagroda

(ep) Dyrekcja i grono pedagogiczne karwińskiej polskiej podstawy postanowiły w tym roku przypomnieć święto niepodległości trochę inaczej. Organizowano konkurs dla klas 1-5, pod nazwą „Polska piękna, ciekawa, znana”. Przez pięć tygodni dzieci odpowiadały na pytania i wykonywały zadania, które pojawiały się co tydzień. Finał konkursu odbył się wczoraj, właśnie w obchodzoną dzień wcześniej rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości.

Przyznając nagrody (a trzeba dodać, że dostali je wszyscy) dzieci podkreślali, że w konkursie udział bardzo duża liczba dzieci, z każdej klasy udział wzięło większość uczniów, a w klasie pierwszej – wszyscy. Nie każdemu udało się wykonać wszystkie zadania, ale i ci dostali nagrody pocieszenia za chęć i zaangażowanie. Nagroda główna, która utrzymywana była w tajemnicy do samego końca, zaskoczyła i ucieszyła dwudzie-

ciu dwóch zwycięzców. Jeszcze w tym miesiącu wyjadą oni na jednodniową wycieczkę do Wisły, gdzie m.in. zwiedzą źródła rzeki Wisły i zjedzą tradycyjny polski obiad w restauracji. W programie wycieczki będzie też pobyt w parku wodnym hotelu „Gołębiwski”. Ten ostatni element nagrody wzbudził wśród nagrodzonych dzieci największy entuzjazm.

Konkurs odbył się w szkole po raz pierwszy, ale pedagodzy planują już kolejną edycję, tym razem sprawdzającą wiedzę na temat Śląska Cieszyńskiego i Zaolzia. Tegoroczne pytania konkursowe dotyczyły wiedzy o Polsce i dotyczyły wszystkich dziedzin: była i geografia, i przyroda, miasta polskie czy legendy. Dla młodszych klas rebusy, krzyżówki, prace plastyczne. Większość pytań i zadań wymyśliła opiekunka klasy III, Beata Siwek, a pomagała jej reszta grona pedagogicznego. – Uczniowie bardzo się napracowali – powiedziała nam B. Siwek. – Chodziło nam o to, żeby dzieci wiedziały, kogo zapytać, od kogo uzyskać odpowiedź na pytanie, skąd wziąć informacje. Mamy nadzieję, że udało nam się je zmotywować do tego, żeby brały udział w kolejnych konkursach.

Wykonane na konkurs prace uczniów zdobią teraz korytarze szkoły.

uczestnik konkursu otrzymał jakąś nagrodę, a dwudziestu dwóch zwycięzców wyjadzie na wycieczkę do Wisły.

Dziewczyny z miejscowego Klubu Młodych rozmarzyły publiczność „gorącym” latynoamerykańskim tańcem.

Scena należała do młodych

OLBRACHCICE (dc) – Członkowie i sympatycy MK PZKO tłumnie przybyli na sobotnią uroczystość z okazji 60-lecia Koła. W pierwszej jej części Rudolf Moliński przekazał w imieniu ZG PZKO odznaczenia związkowe aż 63 aktywnym działaczom Koła. W ceremonii udział wzięła również konsul ds. Polonii Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Agnieszka Fedorów. Program artystyczny rozpoczął się od pieśni *Gaude Mater Polonia* w wykonaniu chóru mieszanego MK PZKO. Chór działa od samego początku Koła, dlatego też był to również jego jubileusz. Prezes MK PZKO Iwona Guńka przypomniała pokrótce 60-letnią historię Koła, po czym konferansjerka Helena Legowicz zaprosiła na scenę najmłodszych – dzieci z popularnego teatru „Drops”, które tym razem przedstawiły publiczności wesołe piosenki, kojarzące się z beztroskimi chwilami dzieciństwa. Gościennie wystąpiła z nimi aktorka TL „Bajka”, Jola Molenda-Polok. Niemal do samego końca imprezy, kiedy to ponownie zaśpiewali chórzyscy, scena należała do młodych. Po „Dropsie” przyszła kolej na czwórkę uczniów miejscowej PSP, a następnie oddano scenę utalentowanym muzykom. Na kontrabasie, z akompaniamentem organów elektronicznych w wykonaniu swego ojca Bronisława, zagral Marcel Palowski, student 4 roku Konserwatorium w Ostrawie; na skrzypcach – Tomasz Bolek, student Uniwersytetu Masaryka w Brnie, na gitarze – kolejny student Konserwatorium, Michał Feber. Wszyscy wykonawcy nagradzani byli burzliwymi oklaskami. Największe owacje zebrał śpiewak Bronisław Palowski, jr, student Wyższej Szkoły Muzycznej w Pilźnie. Młody olbrachczanin jest członkiem zespołu opery i koncertuje nie tylko w kraju, lecz i za granicą. Solowo wykonał trzy pieśni. Po ostatniej, *Con Te Partiro* z repertuaru Andrea Bocelli’ego, zabrzmiąły nawet spontaniczne okrzyki: – *Brawo!* Nie można zapomnieć również o tancerkach z Klubu Młodych, które, choć w skromnym składzie, zaprezentowały się tańcem w stylu latynoamerykańskim. Wśród gości, którzy przybyli z życzeniami, nie brakło wójta Vladislava Šipuli. Jego słowa pełne były uznania dla niezwykle aktywnej działalności MK.

– Po programie muzykująca rodzina Palowskich rozśpiewała całą salę – powiedziała „GL” I. Guńka. – *I choć w sali było tłoczno, udało nam się zrobić choć trochę miejsca również na potańcówkę. Bawiliśmy się do późnych godzin wieczornych.*

»Mewa« laureatem

Dokończenie ze str. 1

Jury wyróżniło też „Makbeta” Szekspira w wykonaniu Teatru im. Petra Bezruča w Ostrawie (reżyseria Martin Františák, adaptacja Ilona Smejkalová i Martin Františák). – Spektakl jest w kontekście teatru czeskiego interesujący i godną podziwu próbą o oryginalną interpretację klasycznego tekstu, a zarazem przekracza granice regionu – w ten sposób uzasadniło jury swoją decyzję. Drugim spektaklem, który uzyskał wyróżnienie był „Zaczarowany flet” Jakuba Šafránka i Tomáša Kočki (reżyseria i muzyka) oraz Michala Hejmovskiego (scenografia) z Teatru Lalek Radost w Brnie.

– To był trudny festiwal, ponieważ nagromadziło się bardzo dużo klasyki. Było trzech Szekspirów, kilku Czechowów, oczywiście Scena Polska z Bułhakowem. I to był pewien problem, ponieważ ta klasika w interpretacji współczesnych inscenizatorów koniecznie musi ulec jakiejś transformacji i trzeba się było zastanawiać, czy kierunek jaki obrali artyści jest najbardziej pożądany. Okazało się, że nie do zdarcia są najbardziej klasyczne interpretacje. Taką interpretacją była na przykład „Mewa” Czechowa w wykonaniu ostrawskiej Areny. Podobnie błędny był spektakl lalkarzy z teatru Radost z Brna – ocenił festiwal Kazimierz Kaszper, członek jury.

Dyrektor teatru Karol Suszka wysłuchuje werdyktu jury.

Interaktywna supertablica

GA GÓRNA (dc) – Nie ma wątpliwości co do tego, że tablice interaktywne dla polskich szkół – dar polski, zostaną przyjęte z rągi tunel wybudowany nie tylko przez nauczycieli, ale i przez uczniów, dla których lekcje z ich wykorzystaniem są znacznie bardziej atrakcyjne, co nie jest pozytywnie na ich aktyw-

ności. – Trzeba dodać, że nauczyciel, który raz spróbuje przygotować lekcję multimedialną, stanie się gorącym zwolennikiem tego środka dydaktycznego – uważa Prymus. – *I to pomimo faktu, że prowadzenie takiej lekcji wymaga superprecyzyjnego przygotowania, trwającego nawet 2-3 godziny.*

W Suchoj Górze tablica wykorzystywana jest, jak na razie, do lekcji języka polskiego, historii, wychowania obywatelskiego, geografii, przyrody oraz informatyki. Na czym polega atrakcyjność tego urządzenia? Tablica współpracuje z komputerem, w którym nauczyciel ma przygotowaną lekcję – prezentację tematu, ćwiczenia, zdjęcia, czy obrazki. To wszystko nie tylko wyświetla się na tablicy, ale uczeń może pracować z treścią prezentacji. Tablice wyposażone są nie tylko w obraz, ale i w dźwięk, dlatego też określane są nazwą „multimedialne”.

W Suchoj Górze tablica wykorzystywana jest, jak na razie, do lekcji języka polskiego, historii, wychowania obywatelskiego, geografii, przyrody oraz informatyki.

Na czym polega atrakcyjność tego urządzenia? Tablica współpracuje z komputerem, w którym nauczyciel ma przygotowaną lekcję – prezentację tematu, ćwiczenia, zdjęcia, czy obrazki. To wszystko nie tylko wyświetla się na tablicy, ale uczeń może pracować z treścią prezentacji. Tablice wyposażone są nie tylko w obraz, ale i w dźwięk, dlatego też określane są nazwą „multimedialne”.

oldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

z nas na Zaolziu po swojemu podchodził do wyborów w Polsce, nadal też niepokoił się o losy powojenne „ojczyzny”. Ten cudzoziemski wąż z tzw. teorią dwu ojczyzn, która dotknęła nas na „tamnym” czasie (pamiętam, że Łada Krumpholtzowa gesty się tłumaczyła w tej sprawie, i że w ZG PZKO też nas szkolono, iż ojczyzna dla nas jest jedna, materialna, fizyczna, nie duchowa. Odtąd tuła-

łamy po świecie bez ojczyzny, nie mamy swój kraj nad Oł-
tę nas za to traktują, stąd
raportu).

Osobiście zasko-
mnie, przyznam, wystąpienie prof. Władysława Bartoszewskiego na Uniwersytecie Warszawskim. „Nabożeństwo moralne zeszmaczy Polskę”, czytam w rozmowie z nim w „Angorze” z 28 października, wracam też do „Refleksji świadka stulecia” („Angora 44/2007”), zatem do myśli 86-letniego człowieka, który się zastanawia, po co żyje. „Aby dać świadectwo”, twierdzi. Ano, szukamy autorytetów, szukamy

studenci polskich ośrodków akademickich myśleli „po polsku”, ich reakcje na polskie realia mnie zaskakują, myślę już niestety realiami „ojczyzny”. Ojczyzna ojca już nie ta, co dawno nim przedstawiano. Zastanawiałem się ongi, czy taki Kramarz, czy też fragment patriotycznej leśniczki. To dlatego pewnie siedzę oto nad refleksją prof. Władysława Bartoszewskiego, nad „poczuciem uciekającego czasu i ostatecznego obrachunku”. A w owym obra-

Pożegnanie stulecia

chunku tkwi Oświęcim, półsiódma roku komunistycznego więzienia, wreszcie „Pamięć i tożsamość” papieża Jana Pawła II, pamięć polskiego inteligenta – „wykształciucha”. „Warto być przyzwoitym” – pisał ongi. Pamiętał ojca: „Nie pożyczaj od nikogo pieniędzy, nie pożyczaj nikomu pieniędzy i nigdy niczego nie podpisuj! Widocznie ojciec wiedział, co mówi. No i Bóg uchronił”.

„Wtrąć taką anegdotę. Jadłem kilka miesięcy temu obiad z przewodniczącym episkopatu Niemiec, kardynałem K. Lehmannem, bardzo przyjaznym dla Polaków, który powiada mi, że nie wiedział, że Duch Święty ma takie poczucie humoru, żeby po papieżu Polaku wykreować papieża Niemca”. Trzeci pewnie będzie z Zaolzia?

Ostatni „Gość Niedzielny” (11 XI) twierdzi, że „Polska da się lubić” (ss. 16-19). Bernard Margueritte na pytanie: „Co pana pociąga w Polsce i polskości?” odpowiada: „Czuję się tu dobrze m.in. dlatego, że Polacy i Francuzi mają podobne wady. Nic nie łączy tak bardzo jak posiadanie wspólnych wad. Nie zawsze słowni, nie zawsze punktualni, nie zawsze dobrze zorganizowani. Ale za to z polotem, z fantazją, zdolnością do impro-
wizacji. Życie w Polsce nigdy nie jest nudne. Ponadto w Polsce zawsze człowiek jest najważniejszy. Człowiek decyduje, a nie biurokracja...”

Po rozmowie pani Haliny Sikory z dr. Pawłem Hultem (GL 3 XI) będziemy pewnie mocniej się pilnować, jeśli idzie o stan naszej kultury; na lepszy wizerunek trza sobie zasłużyć!

Prosz do Prosza

Internetowe zakupy

Oglądanie witryn sklepowych i penetrowanie półek uginających się pod ciężarem towarów – to dla wielu ludzi ulubiony sposób na spędzanie wolnego czasu.

W dużych centrach handlowych można na przykład w weekend spotkać całe klany rodzinne – od niemowląt po emerytów. Nie wszystkim jednak odpowiada taka metoda zakupów. Coraz większą popularnością cieszy się u nas robienie sprawunków przez Internet. Liczni zwolennicy zakupów „w sieci” argumentują, że można w ten sposób zaoszczędzić sporo czasu i pieniędzy. Faktycznie, z domu nie trzeba się ruszyć, zaś niektóre towary w sklepach internetowych naprawdę kosztują znacznie mniej, aniżeli w tradycyjnych placówkach handlowych.

Sklep sklepowi nierówny

Przybywa zresztą nie tylko sklepów internetowych i ich amatorów, ale także produktów. Jeżeli zdecydujemy się na robienie zakupów przez Internet, powinniśmy zawsze pamiętać o tym, że sklep (także w Internecie) sklepowi nierówny. Nie wszystkie gwarantują bezpieczeństwo zakupów, nie wszystkie są jednakowo funkcjonalne, nie wszystkie wreszcie są przyjazne dla klienta. Każdy sklep internetowy powinien potencjalnemu klientowi służyć informacjami, które pozwolą na jego identyfikację. Adresy stron internetowych i poczty elektronicznej powinny być stałe, a nie zmieniać się z dnia na dzień. Sklep musi mieć jakąś nazwę, musimy mieć też dostęp do informacji o siedzibie i adresie firmy, która jest jego właścicielem. Dla klienta może też być ważna informacja o certyfikatach, zebranych wyróżnieniach itp. A więc o sprawach, które podnoszą zaufanie kupującego i zwiększają bezpieczeństwo zakupów. Warto też znaleźć i przeczytać komentarze zadowolonych klientów lub też opinie negatywne.

Strony sklepu internetowego muszą też zawierać regulamin, z którego wynikają warunki dokonywania zakupów, metody płatności oraz sposoby dostawy wybranych przez klienta towarów. W przypadku płatności dokonywanych drogą elektroniczną powinniśmy znaleźć stosowną informację o ich bezpieczeństwie. Należy też szukać zasad postępowania reklamacyjnego (pamiętajmy, że 14 dni po doręczeniu towaru mamy prawo odstąpienia od umowy, co oznacza, że możemy towar w stanie nienaruszonym przesłać z powrotem pod adresem sklepu, zaś sklep musi nam oddać pieniądze). Ważne są informacje o polityce prywatności. Dokonywanie zakupów w Internecie wymaga bowiem podawania informacji na temat danych osobowych. Każdy sklep musi określić, jaki jest tryb postępowania z tymi danymi, szczególnie w wypadku płatności elektronicznych za pomocą kart kredytowych. Tekst dotyczący tego aspektu powinien być napisany prostym, zrozumiałym dla użytkownika językiem.

Na płacenie z góry najlepiej decydować się tylko wtedy, gdy kupujemy w sklepie sprawdzonym, takim, który darzymy pełnym zaufaniem. W przeciwnym razie lepiej płacić dopiero wtedy, gdy towar mamy już w domu (płatność na dobórku). Jeżeli jednak chcemy płacić z góry, możemy wybierać pomiędzy przelewem bankowym, kartą kredytową i kartą płatniczą on-line. W niektórych sklepach klienci eBanku mogą z jego stron internetowych bezpośrednio wejść do swojego rachunku i dokonać zapłaty.

Żaden sprzedawca nie ma prawa żądać od klienta numeru karty kredytowej i kodu PIN. Zawierając transakcje przez Internet, nigdy nie należy zdradzać danych osobowych, które nie są niezbędne do przeprowadzenia konkretnej transakcji. Żaden kupiec nie musi więc znać naszej daty urodzenia, zainteresowań, czy stanu zdrowia. Jeżeli już decydujemy się na wykorzystanie karty płatniczej, powinniśmy preferować sklepy, które wykorzystują systemy zabezpieczające transakcje.

Nie kupuj kota w worku

Ważnym (ale nie najważniejszym) elementem internetowych zakupów jest prezentacja oferty. Warto na nią zwracać uwagę. Oferowane produkty powinny być szczegółowo opisane, z wyraźnymi zdjęciami. Nie chcemy przecież kupować kota w worku. Warto zwrócić uwagę na ceny, aby zbyt pochopnie nie skorzystać z jakiejś super promocji, która po bliższych oględzinach może okazać się zwykłym nadużyciem, czy wręcz oszustwem. W opisie produktu powinny być też zamieszczone informacje dotyczące terminu dostawy oraz gwarancji. Bywa, że sklepy twierdzą, iż towar jest w magazynie, niemniej potem trzeba na niego czekać tygodniami, pomimo że sklep zadeklarował dostawę na przykład w terminie do trzech dni.

APEK pomoże

Osoby, które decydują się po raz pierwszy skorzystać z oferty internetowych sklepów, a zatem nie mają w tej dziedzinie żadnych lub prawie żadnych doświadczeń, zachęcamy do odwiedzenia stron stowarzyszenia „Asociace pro elektronickou komerci” na www.APEK.cz. Potencjalny klient znajdzie tam wiele cennych informacji, przede wszystkim zaś spis firm i spółek, które są członkami stowarzyszenia, a także listę sklepów internetowych. Sklepy podzielone są na wiele kategorii – na przykład auto, podróże, dom, elektronika, hobby, zabawki, książki, kosmetyki, kwiaty, upominki, artykuły żywnościowe, napoje, sport, bilety itp.

APEK istnieje od 1998. Zajmuje się m.in. wydawaniem certyfikatów sklepom internetowym. Taki certyfikat to gwarancja bezpieczeństwa zakupów. Certyfikat APEK posiadają obecnie u nas 33 firmy (w tym czolowe firmy softwarowe i instytucje finansowe) oraz ok. 150 sklepów internetowych.

Pomimo wszystko – jeżeli jakiś sklep wzbudzi nasze podejrzenia co do bezpieczeństwa lub warunków zakupu, nie ryzykujemy swoich pieniędzy. Wystarczy przecież jedno kliknięcie myszką, aby przenieść się do innego...

HENRYKA BITTMA

WOJEWODA ŚLĄSKI TOMASZ PIETRZYKOWSKI Z WIZYTĄ W OSTRAWIE Szansa dla Śląska

Tomasz Pietrzykowski – wojewoda śląski (pochodzi z Raciborza; jak sam przyznaje, od dzieciństwa obserwuje życie po czeskiej stronie granicy) złożył w czwartek oficjalną wizytę hetmanowi morawsko-śląskiemu Evženowi Tošenovskiemu. Tuż przed rozpoczęciem rozmów „GŁ” zapytał wojewodę o charakter spotkania i jego cele.

To będzie robocze spotkanie poświęcone omówieniu zagadnień bieżących. Z województwem morawsko-śląskim współpracujemy na różnych polach – od wyspecjalizowanych służb, po kontakty dyplomatyczne. Wszystko ma zaś na celu zacieśnienie więzów regionalnych i ułatwienie życia obywatelom po obu stronach granicy.

Zakres moich kompetencji różni się od zakresu pracy samorządu województwa. Ten zajmuje się bardziej współpracą na niwie kultury czy gospodarki, podczas gdy mnie bardziej interesuje ta sfera administracji, która wiąże się z działaniem państwa, przewidywaniem problemów formalnych, z którymi mogą spotkać się mieszkańcy regionu, czy też dotyczących przejść granicznych, połączeń drogowych i kolejowych. Właśnie w tym zakresie bardzo ściśle współpracujemy z czeskimi partnerami.

Czy w związku z wejściem 21 grudnia obydwu państw do strefy Schengen wojewoda przewiduje jakieś „perturbacje”?

Dzięki dotychczasowej współpracy tak naprawdę niewiele zostało jeszcze do zrobienia i w rzeczywistości można powiedzieć, że w tej strefie już prawie jesteśmy. Granicę można bowiem przekraczać „niemal” bez zauważenia tego faktu. Sądzę, że dla naszych województw wejście do Schengen nie będzie wielkim przełomem. To tylko postawienie kropki nad „i”, czyli nad sytuacją, z której się cieszymy i korzystamy od wielu lat. Choć oczywiście ostateczne zniesienie kontroli granicznej powoduje konieczność zagospodarowania przejść granicznych. Pewnie i negatywną konsekwencją faktu zaniknięcia granicy będzie postawienie znaku zapytania nad sensem dalszego istnienia placówek konsularnych w obydwu miastach. Warto byłoby się zastanowić, czy nie byłoby lepszym pomysłem wykorzystanie ich siedzib, jako instytucji promujących kulturę obydwu krajów.

A ta promocja będzie potrzebna, bowiem Schengen po wielu latach, a być może wiekach, umożliwi znowu „ze-spolenienie” ziem śląskich, tym razem w ramach UE.

Dobrze by było. Historia tak się ułożyła, że poszczególne części Śląska miały oddzielną historię. Natomiast nie zmienia to postaci rzeczy, że poczucie wspólnoty korzeni istnieje po obydwu stronach obecnej granicy

Fot. autorka

i sprzyja temu, by ramię w ramię zabiegać o wspólne interesy śląskie w zjednoczonej Europie. O to warto starać, pamiętając też o tym, że geograficznie i historycznie jesteśmy jednym regionem. A co warto podzielić – w UE znacznie bardziej cenione są inicjatywy nad granicami państwowymi. I to jest właśnie ta wielka szansa, jaka stoi przed Śląskiem.

Bardzo ważną sprawą jest zintegrowany system szkoleń i polskich służb ratowniczych. Kłeski losowi nie znają. I bardzo często jest tak, że o wiele szybciej i łatwiej może nadejść pomoc od sąsiada. Ta współpraca jest bardzo cenna, ale oczywiście trzeba ją wzmocnić i rozwijać. Po wejściu do Schengen – znowu stawia do traktowania tych spraw jako wewnątrzpaństwowych, bo dla dobra mieszkańców regionów granicznych trzeba je koordynować tu na miejscu.

Na pytanie o rozwój infrastruktury komunikacyjnej z działy czeskiego ODIS, obejmującej Ostrawę, teren graniczny i aglomerację katowicką, wojewoda zapytał:

Oczywiście to będzie zależało od potencjalnego zainteresowania klientów takiej sieci – pasażerów i przewoźników. Jeżeli uda nam się wzbudzić w mieszkańcach naszego regionu (tych z czeskiej, jak i polskiej części) wzajemne zainteresowanie, to trzeba będzie zrobić wszystko, by było im łatwiej poruszać się po terenie Śląska. Istotne jest byśmy uświadomili ludziom, że naprawdę jesteśmy braćmi Ślązakami po obydwu stronach granicy. Teraz należy rozbudzić świadomość, co jest u sąsiada dostępne. I to na wyciągnięcie ręki.

MARTYNA RADŁOWSKA-OBRIEN

Groby świadectwem przeszłości

Kilka dni temu obchodziliśmy święta, podczas których przypominaliśmy sobie naszych zmarłych. Przy okazji tych świąt w wielkich miastach w Polsce od kilku lat prowadzone są na cmentarzach kwesty na rzecz renowacji starych grobów – swoistych świadectw przeszłości o ludziach, których już nikt nie

pamięta. Coraz większą troskę poświęca się także śladom przeszłości innych narodów, które tworzyły historię danego miasta, np. Niemców, jak ma to miejsce w Szczecinie.

Nasze zaolziańskie cmentarze również stanowią świadectwo kulturowego bogactwa regionu. Są tu nie tylko ślady polskości. Na niektó-

rych miejscach zachowały się jeszcze ślady obecności innej nacji, która odgrywała przez stulecia kluczową rolę w naszych dziejach – Niemców. Kilka czy kilkanaście grobów niemieckich zachowało się jeszcze np. na cmentarzu w Karwinie Mizerowie. Mizerów był kiedyś przedmieściem Frysztatu, gdzie Niemcy stanowili znaczący odsetek ludności. Niezbyt pochlebnie wyrażał się o mieszcza-

nach frysztackich w XIX wieku notariusz Andrzej Cinciała, pisząc, iż w okolicy miasta lud bardzo ciemny a frysztacczanie naturalnie stoją na czele (mając m.in. na myśli to, że ulegają germanizacji), nie zmienia to jednak faktu, że powinniśmy pamiętać o społecz-

ności, która współtworzyła

nasze dzieje. Niestety część pomników, które stanowią świadectwo naszej wspólnej przeszłości, została niedawno wystawiona na sprzedaż przez administrację cmentarną. Oczywiście cmentarz komunalny kieruje się swoimi zasadami. Niemieckie groby nie mają już prawa podobnie właścicieli, którzy płacą za wynajem, dlatego zwłoki ekshumuje, żeby zrobić miejsce dla nowych zmarłych.

Tutaj pojawia się oczywiste pytanie, czy przedwojenne niemieckie groby należy wyróżniać i czy

powinno należeć się ochrona? Można zapewne nie chciałoby brać

się kosztów utrzymania wojennych przedwojennych grobów, zmienia to fakt, że w tej sytuacji bezpowrotnie giną ślady przeszłości. Jeżeli nie znalazłby się

sposób na rozwiązanie tej sprawy, należałoby przynajmniej zachować pamięć – udokumentować likwidowanych grobów

odpowiednie utrzymywanie ich na temat przeszłości – w tym jakieś ekspozycje zdjęć lub

Nam – Polakom na Zadolzie niemieckich grobów powinniśmy zwrócić szczególnie na uwagę złości w podobny sposób zniknąć pamięć o nas.

GRZEGORZ GĄSIŃSKI

Fot. SERGIUSZ KAZIMIERCZUK

Na cmentarzu w Karwinie Mizerowie można znaleźć kilka starych niemieckich grobów.

Temiota

Nr
305

DODATEK LITERACKO-ARTYSTYCZNY

Redakcja: Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 12. 11. 2007

Cyprian Kamil
Norwid

W OSTRAWIE
Kto prawdę mówi,
ten niepokój
wyszczyna.

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

W OSTRAWIE
W OSTRAWIE
W OSTRAWIE

OPINIE

KRZYSZTOF KŁOPOTOWSKI: Katyń dla pań

Długo oczekiwany film Andrzeja Wajdy o zbrodni katyńskiej przenika lek przed obrazą poprawności postkomunistycznej, europejskiej i obyczajowej. Jest to opowieść wy-

zwolenia, który pamięta na grzbiecie niewolę, ale nie dzieło wolnego ducha artysty. To pruderyjna klechda mieszczańska, a nie reżysera, który podziwia Almodovara za rozumienie kobiet.

Miał to być bowiem film o żonach, córkach i siostrach czekających na swoich mężczyzn. Skąd taki punkt widzenia? Zatruty propagandą o przyjaźni polsko-radzieckiej, jak kilka pokoleń Polaków, Wajda nie umiał zrobić filmu antysowieckiego. Nie chciał lub nie potrafił pokazać zasłużonej pogardy polskiego oficera dla tych dzikich hord, które 17 września 1939 roku załaziły Kresy. W jego ujęciu Katyń może się zmieścić w ramach „błędów i wypaczeń” stalinizmu, zamiast być obrazem kolejnego starcia barbarzyństwa komunizmu z cywilizacją zachodnią. To mógłby być film nakręcony podczas jakiejś szczególnie gorącej „odwilży” za komuny, a nie w wolnym kraju, który wystawia rachunek swoim wrogom.

Czy wszystkie wielkie tematy muszą być dla Wajdy? To drugi z kolei, który wyrwał innym realizatorom. Poprzednio *Solidarność*, *Solidarność*, a teraz ten *Katyń*. Ja już dziękuję Panu Andrzejowi, choć pamiętam, że był największym skarbem dla polskiego kina.

(Publicysta „Rzeczpospolitej” na łamach tego pisma.)

Kadr filmu „Katyń” Andrzeja Wajdy.

sprzył rozkładaniu trupów. Należy stwierdzić, że wszystkie czynności związane z rozstrzeliwaniem Polaków i ich pochówkiem kontrolowali przedstawiciele NKWD z Moskwy.

Miejsce pochówku od 1938 r. znajdowało się, jak zeznał Syromiatnikow, w Parku Leśnym wzdłuż szosy białogrodzkiej w kierunku miasta Białogród, w lesie półtora kilometra od osiedla Piatichatki, około 200 metrów po prawej stronie drogi.

W późniejszych zeznaniach Syromiatnikow uzupełnił informacje na temat rozstrzeliwania. Rozstrzeliwanie Polaków miało miejsce w jednym głuchym pokoju, w którym nie było okien. Kto rozstrzeliwał Polaków – ja nie wiem. Rozstrzeliwanie odbywało się z sowieckiej broni – rewolwerów systemu Nagan. Odstawiając Polaków do piwnicy widziałem, jak jeden z pracowników komendatury przeladowywał tę broń na stole. Koło niego leżała broń – chyba z pięć rewolwerów tego systemu, z których on wydobywał wystrzelane łuski i ładował je nabojami bojowymi. Należy zauważyć, że w owym czasie pracownicy Zarządu NKWD byli uzbrojeni w rewolwery typu Nagan. Pistoletów wówczas nie było. Nie pamiętam, żeby u kogoś był broń automatyczna.

W rozmowie z dziennikarzem Syromiatnikow powiedział, że: Piwnica była z cegiel. To wszystko. A huk strzałów wydobywał się, czy nie? A co wy tak badacie, jakby to niewinnych spotkała kara? Przecież ci oficerowie to wysocy ludzie. Pisarze, akademicy i podobni. Tacy mądrzy, a poszli na wojnę ze Związkiem Sowieckim.

Na pytanie, dlaczego Polacy trafili do charkowskiego więzienia, Syromiatnikow odpowiedział, że:

...zbuntowali się przeciwko naszej władzy tam, gdzie siedzieli. Wykopali podkop, rzucili się na strażników, chcieli uciec. Pomocnik Stalina, zapomniałem jak się nazywał... Beria. O tak. Beria skazał ich za to na najwyższy wymiar kary. I tak trafili do Charkowa.

(cdn.)
BOŻENA ŁOJEK

POLECAMY

Królowa jest naga...

... A przynajmniej taką chciałby ją widzieć król Hiszpanii Filip V (1605-65). 20-letni monarcha właśnie spędził noc z piękną prostytutką Marfą, delectując się jej ciałem do woli. Teraz życzyłby sobie postąpić podobnie ze swą atrakcyjną żoną Elżbietą (1602-44), córką króla Francji Henryka IV. Otoczenie przekonuje go jednak, że to niemożliwe. Słyszy: Mężczyzna może zbliżyć się do kobiety w celach prokreacji i jeśli do tego skłaniają go humory, aby je uspokoić, nigdy jednak z zamiarem lubieżnym, czym byłoby oglądanie nagości własnej małżonki. Gdzie ta historia została opisana? W dowcipnej powieści Hiszpana Gonzala Torrente Ballester *Kronika zadziwionego króla*. Filip IV popada w niej w tegie tarapaty. Duchowni, łącznie ze Świętą Inkwizycją, deliberują nad jego pragnieniem nagości. Powołują nawet cztery komisje, które mają rozstrzygnąć wszelkie aspekty tej sprawy.

Gonzalo Torrente Ballester (1910-99) to pisarz kojarzony na Zachodzie z realizmem magicznym. *Kronika zadziwionego króla* to jedno z jego późniejszych dzieł. Ma trzy niepodważalne atuty: jest zwarta, przewrotna i wyuzdana.

Sceptyczny Wielki Inkwizytor przyznaje na tych stronach: *Napisano wiele książek o Bogu, lecz wszystkie sprowadzają się do jednego słowa: tak czy nie. Uroczą dziwką powiada zaś: Matka zawsze mi powtarzała, że z rozchylonymi nogami można dojść aż na koniec świata*. Znajdujemy tu także opis tajnej komnaty, w której król Filip II zgromadził obrazy z golizną, i co jakiś czas trafiały na wyjaśnienie, iż z powodu wielkich upałów któraś z bohaterki podkasała spódnicę i wietrzyła sobie przegrzane części wewnętrzne. Do tego obracamy się w sferach naprawdę najwyższych – spotykamy rządzącego Hiszpanią faworyta Gaspara de Guzmana, żądającego zaszczyców kapucyna ojca Villaescusa, a nawet i samego diabła. Czyż dla paru godzin rozrywki z książką trzeba czegoś więcej?

Jacek Szczerba
Gonzales Torrente Ballester: *Kronika zadziwionego króla*. Przełożył Wojciech Charchalis. Poznań 2007.

Nagroda Goncourtów

Tegorocznym laureatem Nagrody Goncourtów został Gilles Leroy, autor powieści *Alabama Song*.

Główną bohaterką tej biograficznej książki jest Zelda, żona amerykańskiego pisarza Scotta Fitzgeralda. Przez lata uważana była za histeryczkę, która świadomie uprzykrzała życie sławnemu mężowi. Leroy postanowił wziąć tę postać w obronę, przywrócić jej ludzki wymiar i pokazać jej osobistą tragedię. Tytuł nawiązuje do miejsca, gdzie piękna Zelda poznała w 1918 r. swego przyszłego męża. Pisarz przedstawia ich historię, a przy okazji opisuje klimat międzywojennej Alabamy.

Laureat ma 48 lat, zaczynał jako dziennikarz, debiutował w 1987 r. powieścią *Habibi*, obecnie ma już na koncie kilka tomów prozy.

W tym roku do konkursu zostały zgłoszone 493 tytuły, spośród których 10-osobowe jury pod przewodnictwem Francois Bourissiera wybrało najpierw 15, następnie 10, a w ostatnim etapie 5 książek.

Nagroda zawdzięcza swą nazwę braciom Goncourt. Obaj byli pisarzami i krytykami, na mocy testamentu jednego z nich 105 lat temu powstało Literackie Stowarzyszenie Goncourtów, które rok później po raz pierwszy przyznało nagrodę dla najlepszego dzieła prozatorskiego roku. Wśród dotychczasowych laureatów są m.in.: Marcel Proust, Marguerite Duras, André Malraux i Simone de Beauvoir.

Wartość nagrody tradycyjnie jest symboliczna i wynosi 10 euro (wcześniej 50 franków). Do tradycji należy ogłaszanie werdyktu podczas uroczystego obiadu w paryskiej restauracji Drouant.

(mn)

Album łupów Hitlera

Ameryce odnalazły się dwa należące do Adolfa Hitlera albumy ze zdjęciami dzieł sztuki zrabowanych na terenie Europy. Zdaniem ekspertów to najcenniejsze znalezione do końca wojny.

60 lat temu amerykański żołnierz penetrujący alpejską posiadłość A. Hitlera w Berchtesgaden natknął się na dwie oprawione w skórę księgi. Na pozostałych stronach widniały czarno-białe fotografie obrazów. Pod nimi zapisane na maszynie podpisy i informacje, m.in. o pochodzeniu. Żołnierz zabrał księgi jako wojenny trofeum, nie bardzo orientując się, co zawierają. Spadkobiercy przekazali je właśnie do amerykańskiego Archiwum Narodowego w Waszyngtonie.

Albumy wydał Einsatzstab (sztab specjalny) kierowany przez Alfreda Rosenberga, ideologa III Rzeszy. Hitler miał tropić w okupowanej Francji i Niemczech w wymierzony w Niemcy spisek Żydów i komunistów. Od 1940 r. doszło mu jeszcze jedno zadanie: członkowie mieli zbierać we Francji „bezpieczne”

dzieła sztuki – kolekcje rzeźb i obrazów, których właściciele uciekli przed nadciągającym Wehrmachtem. W sumie ludzie Rosenberga przejęli 203 kolekcje, przeszło 21 tys. dzieł. Co piąte dzieło pochodziło ze zbiorów rodziny Rotschildów. Zrabowane obrazy i rzeźby miały trafić do Linzu, gdzie Hitler zamierzał stworzyć największe muzeum świata. Pierwszy transport obrazów liczył 30 wagonów.

Rosenberg oprócz rabowania obrazów kazał je katalogować, a katalogi wysyłać do Kancelarii Rzeszy jako dowód, że jego ludzie mają pełne ręce roboty. Albumów powstała setka, ale po wojnie w ręce aliantów dostało się tylko 39 tomów, resztę uznano za zaginioną. Użyto ich podczas procesów norymberskich jako dowodu na to, że naziści planowo rabowali dzieła sztuki na masową skalę.

Odnalezienie albumów mają pomóc w poszukiwaniu dzieł sztuki zrabowanych przez Niemców na zachodzie Europy.

(b)

Telewizja

WTOREK 13 LISTOPADA

■ TVP 1

5.55 Był taki dzień 13 listopada 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Moda na sukces (s.) 9.20 Smocze opowieści (s.) 9.55 Domowe przedszkole 10.25 Atlantis High 10.55 Moliki książkowe, czyli co czytać dziecku 11.05 Zwierzowiec 11.25 Zdrowo z Jedyką 11.40 Telezakupy 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Tak jak w Unii 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Średniowieczna Europa 14.30 Jedynasty 15.00 Wiadomości 15.10 Monarch Cove 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Bilet do piekła 22.00 Misja specjalna 22.35 Ekonomiczny kalejdoskop Jedynki 23.05 Niebezpieczne związki 0.35 Errata do biografii - January Grzędziński 1.05 Był taki dzień 13 listopada 1.07 Notacje - Tomasz Blatt.

■ TVP 2

5.30 Statek miłości (s.) 7.10 Telezakupy 7.25 Profesor 7.45 Przygody Goździka Ogrodnika - Jarzynowy piesek (s.) 8.05 M jak miłość (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Przepustka do życia 11.05 Lokatorzy - Kuzynka Krysi (s.) 11.35 Dr Quinn (s.) 12.25 Złotopolscy - Niebezpieczne powiązania (s.) 13.00 Nietoperze - nocni czarodzieje 14.00 Podróże z żartem - Podróże artystyczne 14.55 Rezerwat namietności - Koniec pewnej epoki 15.55 Ostatnie takie trio 16.50 Dwie strony medalu (s.) 17.20 Co ludzie powiedzą? 18.00 Program lokalny 19.00 Koło fortuny 19.35 Olimpijczycy 2008 20.00 M jak miłość (s.) 20.50 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.00 Magazyn Ekspresu Reporterów 21.55 Sport-telegram 22.00 Wieczór filmowy - Kocham kino - wstęp 22.10 Barton Fink 0.10 Na Kremlu 1.15 Afganistan - wojna XXI wieku 2.00 Wielcy odkrywcy - Benedykt Polak 2.05 Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

BILET DO PIEKŁA

Sensacyjny, 95 min, Kanada 1999 r. TVP 1, wtorek 13. 11., godz. 20.20 Reżyseria: Armand Mastroianni Występują: Robert Ulrich, Patricia Kalember, John DeLancie, Cathy Lee Crosby i inni.

Nastoletni Kevin Singer nie przepada za swoją macochą, Connie. Ma za złe ojcu, że ten poświęca nową żonę tak wiele czasu. Glen „Lucky” Singer zdaje sobie sprawę z niechęci, jaką wciąż jego syn darzy Connie. Ma jednak nadzieję, że wspólny wyjazd dobrze zrobi rodzinie. Dzięki znajomemu zdobywają darmowe bilety na pierwszy kurs supernowoczesnego pociągu „Grand Royale”. Niedługo po rozpoczęciu podróży nieostrożny maszynista wylewa napój na urządzenia elektroniczne i system komputerowy zawieszają się.

■ TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.02 Gość poranka 8.17 Przegląd prasy 8.20 Serwis ekonomiczny 8.36 Korespondent TVP o poranku 8.45 Schlesien Journal 9.00 Serwis info 10.05 Serwis kulturalny 10.10 Gość poranka 11.04 Biznes - otwarcie dnia 11.30 Serwis info 12.07 Komentarz - kraj 13.08 Komentarz - świat 13.30 Serwis info 14.04 Serwis ekonomiczny 14.09 Komentarz - kraj 15.11 Raport z Polski 15.30 Serwis info 16.07 Serwis ekonomiczny 16.13 Rozmowa dnia 16.30 Serwis info 16.45 Aktualności 16.50 Relacje 17.00 Punkt widzenia 18.00 Aktualności 18.45 Trójka tam była 19.00 Zaolzie 19.20 Bliżej natury 19.50 TV Katowice zaprasza 20.01 Minęła 20-ta 21.05 Telekurier bliżej ciebie 21.30 Serwis info 21.45 Aktualności 22.16 Ekonomia i rynek 22.30 Serwis info 0.02 Rewolucje - Aristide i nieustanna rewolucja 0.57 Minęła 20-ta 12.06 Ekonomia i rynek 2.16 SpełniONA w biznesie.

■ POLSAT

5.45 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.30 Sekret Laury (s.) 7.30 TV market 7.45 Wielka wygrana (teleturniej) 8.45 Łowcy skarbów 9.45 JAG - Wojskowe Biuro Śledcze - Blisko nieba 10.45 Miodowe lata - Pokorowa zagrywka (s.) 11.30 Samo życie (s.) 12.05 Pensjonat pod Różą - Kariera (s.) 13.00 Jesteś moim życiem (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Świat według Bundych (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja 16.35 Graczykowie - Henrietta 17.10 Miodowe lata - Mur, czyli zemsta (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 CS1: Kryminalne zagadki Miami (s.) 21.00 Kolekcjoner kości (film USA) 21.55 Studio Lotto 23.40 Chirurdzy (s. USA) 0.40 Nasze dzieci 1.40 Nagroda gwarantowana 2.40 Nocne randki 4.45 Music Spot.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.05 Teleranek 9.10 Klocki 9.25 Telewizyjna szkoła 9.40 Geografia świata 10.00 Wiadomości 10.05 Hrabiny (s.) 11.00 Talk show Jana Krausa 11.45 Uwężeni za żelazną kurtyną 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.25 Ćwiczmy z TVC 13.35 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 14.00 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.25 13 komnata Marii Vodičkovej 15.00 Wiadomości 15.05 Everwood (s.) 15.55 Wizyta w zoo 16.00 Zaczarowane przedszkole 16.30 Nauka jest zabawna 16.55 Program dyskusyjny 17.15 AZ-kwiz (teleturniej) 17.40 Czarne owce 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.15 Dom - to sztuka (poradnik) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Katastrofy lotnicze (dok.) 21.35 Wszystko party (talk show) 22.25 Piękne miasta 22.50 Wiadomości, prognoza pogody, sport 23.05 W biegu (pr. muz.) 23.40 Pojedynek przywódców 0.30 Mieszkać - to sztuka 0.55 Simpsonowie 1.15 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Reporterzy TVC 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.45 Żywe serce Europy 11.50 Auto Moto Revue (mag.) 12.15 GEO 12.45 Tak, panie ministrowie (s.) 13.15 Game Page 13.35 Boisko 7 15.45 Świat książek 16.00 Planeta Nauki 16.20 Lapidarium 16.35 Dołącz do nas (pr. publ.) 16.50 Nie poddawaj się (pr. ekol.) 17.10 Sedno 17.15 Ro-

dzina, szkoła i ja (mag.) 17.30 Poradnik zdrowotny 17.40 Diagnostyka 18.00 Klucz (mag.) 18.30 Anton Meszaros (dok.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 J. angielski 19.30 Ćwiczmy z TVC 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Piękne zguby (talk show) 20.25 Sprawa dla ombudsmana 20.45 Jak się żyje w ciszy (dok.) 21.00 Wydarzenia, komentarze 21.30 Pomniki - staronowa twarz Europy 22.00 Huff (s.) 22.55 Absolutnie osobiste (dok.) 0.15 Wieczór na temat... Inny islam 2.15 Sabotaż.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Sprawy ojca Dowlinga (s.) 9.35 Cio-cia Lettie i ja (film USA) 11.30 Ulica (s.) 12.15 Zawodowcy (s.) 13.15 Lenssen i spółka (s.) 13.45 Gorące Hawaje (s.) 14.40 Czarodziejki (s.) 15.30 Bez śladu (s.) 16.25 Świat według Bundych (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.30 Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.25 112 (mag.) 23.05 Rekin atakuje (film niem.) 1.15 Ostatni świadek (s.).

■ PRIMA

6.30 Szczeniak Scooby-Doo (s. anim.) 7.05 Krok za krokiem (s.) 8.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.35 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 9.35 Jesteś moim życiem (s.) 10.30 Diagnostyka morderstwa (s.) 11.30 Hercule Poirot (s.) 12.35 Lekarz z gór (s.) 13.35 Inspektor Balko 14.35 Renegat (s.) 15.30 Elisa z Rivombrosy (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.00 Wiadomości, prognoza pogody 18.05 5 kontra 5 (pr. roz.) 18.55 Wiadomości, sport 19.25 M.A.S.H. (s.) 20.00 Bardzo delikatne związki (s.) 21.15 VyVoleni - nowi bohaterowie 22.55 Nowojorscy gliniarze (s.) 23.55 VyVoleni - nowi bohaterowie 0.20 Blisko domu (s.) 1.20 Zapytaj o przyszłość.

ŚRODA 14 LISTOPADA

■ TVP 1

5.55 Był taki dzień 14 listopada 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Moda na sukces (s.) 9.25 Lątek - Piotr jest zazdrosny 10.00 Domisie - Chwalipięty 10.25 Snobs 10.55 Kocham muzykę - Tagun i flet 11.05 Żywioły 11.20 Szansa na życie - Seniorzy i wiejska kultura 11.40 Telezakupy 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Siła z natury 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Errata do biografii - Kazimierz Koźniowski 14.30 Raj 15.00 Wiadomości 15.10 Monarch Cove 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Ośiem dramatycznych dni 22.00 Autografy 23.00 Afryka 0.30 Nie ma emerytury dla mózgu 0.40 Był taki dzień 14 listopada 0.45 Notacje - Tadeusz Sułowski - Siedziałem z Moczarskim.

■ TVP 2

5.15 Statek miłości (s.) 7.00 Telezakupy 7.20 Znaki czasu 7.45 Przygody Goździka Ogrodnika - Woda, wszędzie woda (s.) 8.05 M jak miłość (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.03 Przepustka do życia 11.05 Lokatorzy - Lekcja inteligencji (s.) 11.35 Dr Quinn (s.) 12.30 Koło fortuny 13.05 Świątynia tygrysów 14.05 Europa da się lubić - Europa gustów 15.00 Pogoda na piątek 15.50 M jak miłość (s.) 16.45 Święta wojna (s.) 17.20 Co ludzie powiedzą? 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Jeden z dziesięciu 19.35 S.O.S. Dzieciom! 20.00 Barwy szczęścia (s.) 20.55 Od miłości

NOWOKAINA

Komedia, 130 min, USA 2001 r. Polsat, środa 14. 11., godz. 22.50 Reżyseria: David Atkins Występują: Chelcie Ross, Steven M. Martin, Laura Dern, Lynne Thigpen, Polly Noonan i inni.

Frank Sangster jest zadowolony ze swojego życia: prowadzi udaną praktykę stomatologiczną, ma ponętą narzeczoną - wzór administratorki i pomocy dentystycznej. Sielankę przerywa pojawienie się czarującej pacjentki. Frank od pierwszej chwili czuje, że z tą dziewczyną będą kłopoty, a mimo tego nie może się jej oprzeć. Jedną chwilą słabości pociąga za sobą lawinę wydarzeń. Frank z szanowanego obywatela staje się przestępcą poszukiwanym listem gończym.

do szczęścia (s.) 21.05 Korespondent 21.30 Panorama 22.00 Niewidzialny myśliwiec 23.35 Dlaczego samoloty spadają? 0.40 Międzynarodowy Festiwal Szkół Filmowych i Telewizyjnych - Mediaschool 2007 1.45 Bezradnik przeciętnego Polaka 2.20 Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

■ TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.02 Gość poranka 8.17 Przegląd prasy 8.36 Korespondent TVP o poranku 8.45 Raport z akcji 9.16 Serwis ekonomiczny 10.05 Serwis kulturalny 10.10 Gość poranka 11.04 Biznes - otwarcie dnia 11.30 Serwis info 12.09 Komentarz - kraj 12.30 Serwis info 13.08 Komentarz - świat 13.30 Serwis info 14.09 Komentarz - kraj 15.11 Raport z Polski 16.07 Serwis ekonomiczny 16.12 Rozmowa dnia 16.30 Serwis info 16.45 Aktualności 16.50 Kronika miejska 17.00 Magazyn o tematyce policyjnej i strażackiej 18.00 Aktualności 18.45 Nasz reportaż 19.00 Zbliżenia filmowe 19.15 Trójka tam była 19.35 Motokibic.tv 19.50 TV Katowice zaprasza 20.01 Minęła 20-ta 21.05 Telekurier bliżej ciebie 21.30 Serwis info 21.45 Aktualności 22.16 Ekonomia i rynek 22.30 Serwis info 0.02 Ekscentrycy 0.50 Minęła 20-ta 1.33 Serwis info 1.59 Ekonomia i rynek.

■ POLSAT

5.45 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.45 Się kręci 7.00 Dominikana : Polska - Puchar Świata kobiet w Japonii 8.30 Kabareton 8.45 Łowcy skarbów 9.45 JAG - Wojskowe Biuro Śledcze 10.45 Miodowe lata - Mur, czyli zemsta (s.) 11.35 Samo życie (s.) 12.05 Pensjonat pod Różą - Idealna para (s.) 13.00 Jesteś moim życiem (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Świat według Bundych (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja 16.35 Graczykowie (s.) 17.10 Miodowe lata - Kolędnicy (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 I kto tu rządzi? 20.30 Świat według Kiepskich - Łądek Zdrój (s.) 21.00 Kasa albo życie 21.55 Studio Lotto 22.50 Nowokaina (film USA) 1.00 Nagroda gwarantowana 2.00 Nocne randki.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Klucz 9.30 Podróż po... 10.00 Wiadomości 10.05 Pauline i Paulette (film koprod.) 11.20 Anioły (film TV) 11.45 Rekordy i ciekawostki 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu

13.25 Ćwiczmy z TVC 13.40 Dom to sztuka 14.05 Wędrująca kamera (s. dok.) 14.30 Sabotaż (mag.) 15.00 Wiadomości 15.05 Bananowe ryki (talk show) 15.35 Hobby magazyn J. Bohdalovej 16.00 Zaczarowane przedszkole 16.30 Żrebak i ja (film leturniej) 17.40 Testy, porady, repozycja 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.15 Pod pokrywką (mag.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 19.30 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Bywalcy (pr. roz.) 21.05 List do Ciebie 22.00 Na tropie (mag. krym.) 22.20 Poker 22.50 Wiadomości, prognoza pogody, sport 23.05 Miścioblok 23.35 Losowanie Szczęśliwej 10 23.40 Chłopaki w akcji 0.15 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 0.25 Kinobox 0.55 Simpsonowie 1.15 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Piękne zguby 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.45 Żywe serce Europy 12.00 W kondycji (mag.) 12.20 Obiektyw (mag.) 12.55 Duchowa kuchnia 13.25 Po powierzchni 13.45 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek (mag.) 14.20 Fokus TVC 14.45 Kwiz dla dzieci 15.10 Tajemnice Toma Wizarda 15.30 Europa 15.55 Buren i Guggenheim (dok.) 16.50 Piękno japońskiej przyrody (s. dok.) 17.05 Pryzmat 17.30 Pół (mag.) 18.00 Kosmopolis 18.30 Cyfry 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Angielski dla najmłodszych 19.15 Język hiszpański 19.30 Ćwiczmy z TVC 19.40 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Tętno z czechki charakter 20.30 Radła (dok.) 21.00 Wydarzenia, komentarze 21.25 Refleksje 21.45 Filmowy klub: Części zapasowe (film s. wi.) 23.10 Dogrywka 23.40 Noc 0.25 Nocny klub filmowy: Włamywaliśmy się do domu (film USA) 2.00 Nagrody literackie 2007.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Sprawy ojca Dowlinga (s.) 9.35 Sandra, księżniczka buntownik (s.) 11.30 Ulica (s.) 12.15 Zawodowcy (s.) 13.15 Lenssen i spółka (s.) 13.45 Gorące Hawaje (s.) 14.40 Czarodziejki (s.) 15.30 Bez śladu (s.) 16.25 Świat według Bundych (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Ubezpieczalnia Szczęścia (s.) 21.30 Skazany na śmierć (s.) 22.10 Na własne oczy 23.10 Agenci NCSS (s.) 0.05 Prawo i bezprawie (s.) 0.50 Alias (s.).

■ PRIMA

6.30 Szczeniak Scooby-Doo (s. anim.) 7.05 Krok za krokiem (s.) 8.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.25 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 9.35 Jesteś moim życiem (s.) 11.20 Diagnostyka morderstwa (s.) 12.25 Hercule Poirot (s.) 12.25 Lekarz z gór (s.) 13.30 Inspektor Balko 14.30 Renegat (s.) 15.30 Elisa z Rivombrosy (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.00 Wiadomości, prognoza pogody 18.05 5 kontra 5 (pr. roz.) 18.55 Wiadomości, sport 19.25 M.A.S.H. (s.) 20.00 Lotnia 21.10 VyVoleni - nowi bohaterowie 21.20 Zaginiona (s.) 22.20 VyVoleni - nowi bohaterowie 23.05 Instykt zabójcy (s.) 23.55 VyVoleni - nowi bohaterowie 0.25 Dziewczyna na gangstera (film USA) 2.15 Zapytaj o przyszłość.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

W Czeskim Cieszynie festiwal rozpocznie się 16 bm. od koncertu **Jany Koubkovej**. Później wystąpi m.in. **Walter Fischbacher** – ekscentryczny nowojorski pianista. Częścią festiwalu będą także wystawy, zarówno na polskiej, jak i na czeskiej stronie. W nowo zrekonstruowanym czeskokieszyńskim Jazzklubie można będzie obejrzeć wystawę „Cieszyński jazz na fotografiach”. Natomiast w Domu Narodowym przygotowywana jest wystawa plakatów jazzowych **Jerzego Pustelnika**. Obie wystawy można zwiedzać przez cały czas trwania festiwalu.

